

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četr leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za ostanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisce enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nemški „šulverein“ hira.

Pred tednom je imel nemški »šulverein« na Dunaju svoj občeni zbor. Vršil se je precej mirno, ker nemški nacionalci niso bili v večjem številu zastopani. Pomembivo za sedanje politične razmere v Avstriji je pač to, da je društvu izrekel svoje simpatije namestnik grof Kielmannsegg. Mestni zastop dunajski pa ni bil oficijelno zastopan, kar seveda nemškim liberalcem ni po godu.

V imenu liberalnih mestnih odbornikov je pa pač društvo pozdravil občinski odbornik žid Wunsch. Dohodkov je društvo lani imelo 274.933 gold., kacih 10.000 gld. manj nego prejšnja leta. Za šole se je izdal 244.527 gld. Čistega premoženja ima društvo blizu pol milijona goldinarjev. Vzdrževalo je lani 28 šol s 67 razredi, dočim jih je predlanskim 29 s 69 razredi.

Predsednika namestnik dr. Viktor pl. Kraus je obžaloval, da nemško prebivalstvo dovolj ne podpira društva, in tožil, da so ljudske mase popolnoma ravnodušne za narodno čast in da nekateri ljudje le svete dajo, a žrtvovati pa nečejo ničesa. Za vzgled je stavl Čehe in njih »Matico Školsko«. Tožil je, da celo na Dolenjem Avstrijskem napreduje slovenska agitacija.

V planinskih deželah Slovenci dalje prodirajo, Nemci se pa umikajo. Lani je ministerstvo dovolilo koroškim občinam slovenski dopisovati z uradi. To se je zgodilo proti volji deželne vlade. Štajarski Slovenci zahtevajo, da se deželni šolski svét in kmetijska družba razdelita v dva oddelka. V Kranju se je pa za Slovence otvorila nova gimnazija. Slovansko gibanje narašča celo v nemških občinah, kakor v Radgoni. Slovenski delavci v Žalcu so se organizovali na narodni podlagi. Mariborsko slovensko glasilo že trdi, da je južna Štajarska že popolnoma slovenska. Potem je prešel govornik na celjsko vprašanje, na katerem se pokaže, če imajo Nemci še kaj upornosti.

Malo nepovoljen je bil pač predlog krajne skupine Nemški Jasnik, naj se pravila predelajo, da bodo skupine same odločevale o vzprejemu članov. Ta predlog je bil očividno naperjen proti židom. Bati se je bilo, da se o tej stvari razbije društvo. Razgovor o tem predlogu je bil živahan, ali naposled se je pa stvar izročila glavnemu vodstvu, da popraša krajne skupine, kake premene pravil da želé in kako bi se dalo doseči živahnje društveno delovanje, in poroča potem zboru drugo leto. —

K temu poročilu moramo dostaviti par besedij. Prvi dunajski podžupan in vodja županstva, dr. Karol Lueger, teh zborovalcev ni pozdravil v imenu mesta. Ko so ga liberalci zato prijeli v mestnem zastopu, povedal jim je na vsa usta, da je »šulverein« liberalno in politično društvo.

Ko je dunajska »šulvereinova« podružnica napravila dan po zborovanju veselico na čast pruskim (!) gostom, ni hotelo nobeno dunajsko pevsko društvo sodelovati. Večina krščanskih nemških Dunajčanov tedaj za »šulverein«, ki celo iz Prusije dobiva podporo, nikakor ne mara; le nemški zagrizenci in pa votli nemškutarji. Torej proč s »šulvereinom«, ker je za Nemce nepotrebno, za Slovane pogubno, pa tudi politično društvo, kakor je omenil državni poslanec dr. Dyk oni dan v interpelaciji do ministerskega predsednika!

Gospodarska knjiga.

(Konec.)

Drugič bo knjiga našemu kmetu veliko koristila s tem, da bo pomagala odpraviti pijavko narodnega blagostanja — oderuštro ali goljufijo. Žalibog, da so mnogi naši kmetje še vedno tako priprosti, da gredo v kupčiji na roke brezvestnim ljudem, kateri se jim znajo sladkati in prilizovati. Toda ne mine par let tega dobrikanja, pa pride ubogi kmet popolno v oblast takemu oderuhu, večinoma židu, in v kratkem tudi na boben. Če pa imaš v knjigi natančno pisano, kako si tržil z njim, ne bode te mogel tako hitro prijeti. Natančen račun, katerega ljubi vsak pravični človek, le goljuf ne, bode ti kmalu pokazal, koliko si mu v resnici dolžen, pa bo ti tudi pokazal, koga imaš pred seboj, namreč — goljufa. In če hočeš sebi dobro, odkrižal se ga boš kar najprej mogoče. Če bi si vsi kmetje omislili natančne knjige, bi se takim in jednakim goljufijam najprej storil toliko potreben konec!

Tretjič bo knjiga tudi veliko koristila kmetom s tem, da bo jim pomagala pravično plačevati služabnike in delavce. Kolikrat je ravno vsled računa med gospodarji in delavci prepri, jeza in sovraštvo, celo tožbe pogosto izvirajo od nerednega plačevanja delavcev. Mislim, da ni mnogo kmetov, ki bi nalašč pritrgovali plačilo, temuč vse to izvira največ iz pozabljalivosti. Če pa je v knjigi natančno zapisano, koliko se je obljudilo plačila in koliko že je delavec sprejel, potem ni mogoče več kake pomote, in delavec bo šel od kmeta zadovoljen, — ne bode ga klel in obrekoval, kakor se sedaj pogosto sliši med ljudstvom.

Toda ne samo gospodarstva stroške in dohodke zapisuje si kmet v knjigo, temuč zapiše naj si natanko tudi vse pridelke svojega posestva. To je jako koristno zategadelj, da lahko razvidi, ali napreduje z njimi ali ne. Zraven tudi spozna, koliko pridelkov potrebuje za dom in koliko mu jih ostane za kupčijo. Dosti je kmetov, ki v jeseni pridelke za nizko ceno prodavajo, spomladi pa jih večkrat morajo sami in za visoko ceno

kupovati. Sploh pa bo taka knjiga — kolikor stareja, toliko boljša — nadomestovala kmetu dobrega in skušenega prijatelja, ki mu bo krajšala večkrat dolgočasne ure in mu dostikrat kaj dobrega svetovala.

Pa ne samo kmetu je jako koristno zapisovanje stroškov in dohodkov svojih, tudi rokodelcem in drugim delavcem bi ono jako koristilo. Spoznali bi ob koncu leta, koliko so med letom zaslužili, in ko bi morebiti ne zapravljali, koliko bi si lahko prihranili za starost! To bi jih nagnilo k varčnosti, in marsikateri bi si tako opomogel, da bi si pozneje pridobil domače ognjišče ter bi se mu ne trebalo po svetu potikati s trebuhom za kruhom. Premislite si ta moj svét, dragi rokodelci, in ravnajte se po njem, pa boste videli že čez malo let, da vam bo veliko koristil.

* * *

Ne bom več našteval mnogih in raznih potreb ter koristij gospodarske knjige za kmeta, le toliko še rečem, kdor ima skrb in veselje do gospodarstva, imel bo v knjigi, ako si jo natančno piše in rabi, vsikdar dobrega svetovalca, kar je posebno mlajšim kmetom veliko vredno. Po jednej strani bo jih svarila pred razvadami, branila pred goljufi in odkrivala vse rane gospodarstva, da se za časa popravijo; po drugi strani pa jih bo učila, kje in kako napredovati z dohodki, ter jih bogatila z izkušnjami.

Pohorski.

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Konec.)

Druga božja pot v Trsat I. 1894. je bila zadnja njegova pot na zemlji. Kosar piše gospodu župniku¹⁾, ki je bil pripravljen, spremljati ga v morsko kopelj Iko: »V Reki bi prenočila in se zjutraj peljala v Trsat, ker je nekaj časa bivala Nazareška ali Lavretanska Mati božja, in bi tako z božjo potjo pod varstvom Marije začela svoje zdravljenje.«

Preden se Kosar poda na pot, rešil je slednjo uradno pismo, tako, da ni niti enega ostal na dolgu. Tudi je uravnal vse svoje zasebne račune in jih izročil izvršitelju svoje oporoke, rekši: to je premoženje stolnega kapitola, to je moje, to je denar mojih služabnic, to je denar za tiste sv. maše, ki še jih nisem odslužil: da ne bo nobene zmote, če bi me ne bilo več nazaj. V četrtek (7. jun.) nam poštni vlak odpelje Kosarja na jug. Ravno osem dñij pozneje se vrača vlak, vozeč mrtvo truplo preblagega pokojnika.

O tem potovanju poroča nam spremjevalec: »Ko se vračava iz Trsata v Reko, vlije se grozna ploha, in menda je piš in dež rajnemu gospodu nekoliko škodoval. V Reki sva imela južino, in okoli dveh popoludne odlaziva na parobrodu proti Iki. Rajni gospod so bili na barki jako dobre volje; govorili so z raznimi ljudmi, zdaj hrvaški, zdaj nemški, zdaj laški. Ob petih prideva v Iko. Predstojnik duhovnega sanatorija (zdravilnice) naju je sprejel v vrtu, usmiljene sestre naju pozdravijo pri vratih, oba bila sva prav vesela. Rajni gospod so imeli dve sobi v prvem nadstropju.«

»V soboto sva se predpoludne oba v morju kopala. V vodi se je rajnemu spodrnili in prišli so pod vodo. Ročno jih primem za roko, jih vzdignem ter prasam, kaj da je? — ne odgovorijo mi ničesar. V nedeljo (10. jun.) jih je mrazilo, in zavoljo tega se niso šli kopat. Pri obedu in pri večerji so bili prav dobre volje. Po večerji so se pa v vrtu spréhajali ter Mariji

vezali — zadnjokrat — rožni venec; Mati brezimadežna pa je v nebesih pripravljala venec svojemu zvestemu sinu. Predno pa so se k počitku podali, šli so rajni še v kapelico obiskat sv. Rešnjega Telesa. Kdo bi mislil, da jím bo nebeški Ženin tako brzo — prav opolnoči — vrnil obisk?«

»Drugo jutro bilo nam je sumljivo, da rajnega ob določeni uri ni bilo v kapelo, da bi služili sv. mašo. Ravno sedim pri zajutrku, ko mi pride usmiljena sestra praviti, da gospod prelat čisto trdi v postelji ležijo. Mislim si, jih je pač božjast prijela, kakor drugekrati. Ko pa stopim v izbo, sodil sem, da spijo; usta so zapreta, oči zatisnena in postelja lepo urejena, kakor bi zaspali brez vsacega smrtnega boja. Ko pa potipam roke, bile so mrzle; zopet jih potipam, a ostale so mrzle roke, ki so mi toliko dobrega storile. Zdravnik je sodil, da so rajni gospod umrli za kapjo in da so že okoli polnoči izdihnili svojo dušo.« —

Brzjavno poročilo o smrti prelata pretreslo je naša srea. Žalostne novice skoro ne moremo verjeti. Ko pa o naši britki zgubi ne moremo več dvomiti, skregali smo se z belo ženo, ki je ravnomar zbrisala smrtno koso, s katero je pokosila preblagega prelata. Nemila smrt, kaj si vendar storila! Zakaj je segla tvoja mrzla roka po tako dragem življenju? Zakaj si ugasnila luč, ki je v hiši božji tako svetlo gorela? Zakaj si pokosila cvellico, ki je tako lepo dišala na slovenskem polju? Zakaj si ustavila bogoljubno sreco, ki je tudi za drage brate bilo vsaki čas? Plakaj lavantinska škofija za svojim najboljšim delavcem v tvojem vinogradu! Razobesi slovenski narodni dom žalostno bandero, zrušil se ti je velikanski steber, in škoda je nepopisljiva!

Strašna smrt, če si hotela raniti veliko src, nago-dilo se ti je! Kakor tat utrgala si v hišo stolnega kapitola ter pobrala najdražji zaklad. Veliko smo zgubili, a mo-gečnega priprošnika v nebesih pridobili. Tolaži nas pa naša sv. vera, ki nam zatrjuje »da ljubezen nikoli ne mince«. Vezi ljubezni med nami smrt ni pretrgala, za to je pretopa njena kosa!

Dasiravno pa je prišel ženin opolnoči, vendar ni iznenadil duše modrega moža, nego našel jo je pripravljen. To zlasti priča njegova oporoka od 10. junija 1889, ki se na čelu tako glasi: »O skrbib svojo hišo, umrlo bo š.«¹⁾ Mnoga znamenja vedno bolj pogosto ponavljajočih se nekdajnih bolezni me opominjajo, da število mojih dnij doteka ter mi nastaja dolžnost, po tem povelju božjega preroka oskrbeti svojo hišo, dokler sem pri čisti in zdravi pameti, kar tudi storiti hočem v naslednji lastnoročno pisani oporoki. —

Zivo obžalujemo, da ranjki ni prejel sv. zakramenta za umirajoče, a od druge strani sigurno trdimo, da ni šel v večnost brez popotnice. Kolikokrat je v svojem življenju v zgovorni besedi priporočal ljudstvu in še zlasti tudi duhovnikom, raj pri vsakem sv. obhajilu napravijo dober namen, da njim bodi sv. obhajilo tudi popotnica, ako bi jih Bog utegnil naglo k sebi poklicati. Kosar je pa še dan pred svojo smrto maševal, in prav gotovo tudi sam ni storiti zamudil, kar je drugim priporočal storiti.

Pogreb prelata se je vršil 14. jun. izvanredno slovesno. Ob 11. uri dopoldne se je truplo pripeljalo skrbjo gospoda stolnega dekanu²⁾, ki se je po mrlja potrudil v Iko, iz južnega kolodvora v stolnico. Popoldne ob treh so bile v stolni cerkvi mrtvaške molitve. Slovo so ganljivo govorili sami milostni knezoškof, ki so potem tudi vodili sprevod na mestno pokopališče. —

Duhovnik po božji volji, vrlji narodnjak, čisti značaj

¹⁾ Duhovni svetovalec Peter Erjavec.

²⁾ Lovra Hrg.

— Bog ti daj večni mir in večna luč ti naj sveti! Na veselo svidenje nad zvezdami! —

Kanonik dr. Iv. Križanič.

Mili darovi, nabrani za prebivalce ljubljanske skofije, po potresu poškodovane. I. Dekanija Maribor na l. Dr. br. Maribor-stolnica fl. 84·45, Maribor (cerkev sv. Alojzija) fl. 7·66, mariborski gg. bogoslovci fl. 18·04, g. p. of. dr. Sedlaček v Mariboru fl. 5·—, Maribor-predmestna fara fl. 32·13, Sv. Peter pri Mariboru fl. 50·—, Sv. Barbara blizu Vurberga fl. 5·50, Sv. Marjeta pri Pesnici fl. 30·—, Selnica fl. 27·—, Kamnica fl. 33·50, Sv. Križ nad Mariborom fl. 13·—. II. Dekanija Celje. Celje (mestna cerkev) fl. 79·32, (nemška cerkev) 17·76, (sv. Jožefa cerkev) fl. 50·—, (mestni duhovniki) fl. 52·87, Gotovlje fl. 7·50, Žalec fl. 32·—, Galicija fl. 10·05, Griže 26·—, Sv. Peter v Savinski dol. 25·—, Polzela 61·—. III. Dekanija Kozje. Kozje 25·—, Sv. Peter pod Sv. gorami fl. 20·—, Podsreda fl. 5·12, Podčetrtek fl. 20·50, Sv. Vid pri Planini fl. 5·—, Olimije fl. 7·—, Dobje 5·—, Pilštanj fl. 20·—, Buče fl. 10·—, Polje 15·08, Zagorje fl. 5·50, Preborje 10·—, Planina fl. 5·—. IV. Dekanija Dravsko polje. Hoče fl. 29·85, Cirkovci fl. 30·—, Sv. Lovrenc na Drav. polju fl. 10·—, Sv. Janž na Drav. polju 10·—, Slivnica fl. 33·—, Fram fl. 10·—. V. Dekanija Braslovče. Braslovče fl. 50·—, Vransko fl. 24·—, Sv. Pavel v Savinjski dolini fl. 40·—, Šmartin na Paki fl. 42·51, Sv. Jurij pod Tabrom fl. 41·52, Sv. Andraž nad Polzelo fl. 30·—, Gomilsko fl. 7·50, Reka fl. 8·14. VI. Dekanija Konjice. Konjice (v cerkvi-nab.) fl. 55·87, (po vaseh nabr.) 44·17, (križevska družba za Vodice in Repnje) fl. 17·—, Prihova fl. 16·—, Čadram fl. 33·—, Loče 45 fl., Sv. Kunigunda na Pohorju fl. 22·—, Žiče fl. 7·96, Skomarje fl. 5·88, Stranice fl. 12·—, Kebelj fl. 6·—, Sv. Jernej fl. 25·—. VII. Dekanija Velikanedelja. Velikanedelja fl. 28·43, Ormož fl. 40·—, Središče fl. 18·—, Sv. Miklavž pri Ormožu fl. 26·90, Svetinje fl. 12·40, Sv. Tomaž pri Vel. Nedelji 21·—, Sv. Bolfenk na Kogu fl. 10·—. VIII. Dekanija Jarenina. Jarenina fl. 53·70, Sv. Jakob v Slov. gor. fl. 20·—, Sv. Ilj v Slov. gor. fl. 38·18, Svičina fl. 16·04, Sv. Jurij pri Pesnici fl. 5·52, Spodnja Sv. Kungota fl. 8·—. IX. Dekanija Sv. Lenart v Slov. gor. Sv. Lenart v Slov. gor. fl. 50·—, Sv. Ropert v Slov. gor. fl. 26·—, Sv. Trojica v Slov. gor. fl. 70·—, Negova fl. 40·—, Sv. Benedikt v Slov. gor. fl. 24·—, Sv. Ana na Krembergu fl. 36·—, Sv. Jurij v Slov. gor. fl. 31·—, Sv. Bolfenk v Slov. gor. fl. 28·—, Marija Snežna na Velki fl. 17·10. X. Dekanija Ljutomer. Ljutomer fl. 15·—, Sv. Jurij na Ščavnici fl. 20·—, Sv. Peter pri Radgoni fl. 40·—, Sv. Križ pri Ljutomeru fl. 32·—, Malanedelja fl. 13·37, Sv. Anton v Slov. gor. fl. 17·—. XI. Dekanija Marenberg. Marenberg fl. 5·—, Brezje fl. 12·—, Mutnica fl. 5·50, Pernice fl. 2·—, Sv. Ožbalt fl. 6·—, Sv. Jernej v Radvanji fl. 1·50, Sobota fl. 5·—, Remšnik fl. 15·—. XII. Dekanija Maribor na d. Dr. br. Sv. Magdalena fl. 47·50, Lembah fl. 24·—, Ruše fl. 50·—, Sv. Lovrenc v Puščavi fl. 24·22, Sv. Marija v Puščavi fl. 30·—.

(Konec prih.)

pravljenega, da se lepo posuši in da ga imaš drugo leto k redu pri kopi, ko ga najložje k trsu postaviš. Nekateri velijo na zimo iz gorice odnesti kolje, naj bi nepotrebno ne prhnelo v zemlji. Pa po naših mislih kolje najhujše trpi spomladi in jeseni v mokri zemlji ob deževju; ko je zemlja pa zmrznjena — po zimi pa ne. Trs tudi po zimi svojo podporo potrebuje, da ga sneg ali ljudje ne polomijo; zato gospodar trgovcem zapoveduje, da ti kolje, če treba, stavijo o trgatvi. Kolje iz gorice odnesti ali na kup v gorici naložiti bi le tačas kazalo, ako si jeseni rez opravil. Da bo kolje dalje trpežno, ga v ognju opali ali s tērom namoči; tako se ga mokrota manje prime, in bo trikrat trpežnejše, kar sicer.

Tudi je treba, da si dobro in trpežno kolje oskrbiš. V sili rabijo vinogradniki na ubožnih krajih vrbovo kolje. Vrba je puhlo in slabo drevo, zato tudi vrbov kol ne more kaj prida biti. Rad se sloči, zlomi in hitro zagnije. Pa boljše nekaj, kakor nič; zato si vrbe pod gorico okoli zvirenčine nasadi ali za potokom, da boš vsaj za silo podpreti mogel svoj trsek, ki težko drži velike grozde. — Boljše je kolje iz neroda ali akacije (trna). Ta trn rad in bujno raste, ima precej trd les, ki ti vsako tretje leto daje dobro kolje. Ako imaš prostora, nasadi ga, pa ne blizu njive ali gorice, ker korenine daleč poženejo, iz njih pa novo steblo sredi gorice ali njive priraste, ter se tako močno zaplodi, da ga težko kdaj več izkrčiš popolnoma. Sicer pa je prav dobro drevo: bučelicam daje cvet dobro pašo, kolarjem pa les obilno denarja, in gospodinje tudi rade porabijo dišeče cvetje za okusno cvrtje.

Navadno rabimo kolje iz smreke, kalano ali žaganano. Žaganano pa se rado prelomi, če ga nekoliko močneje hočeš v zemljo utrditi. Zato žaganega kolja radi ne kupujemo; tudi kalano ni vsako dobro ali trpežno; bolj ko je belo, slabejše je, ker ima malo smole in brž sprhni. Tako je kolje iz hojke. Boljše je kolje iz bora, ki se na svoji rudeči barvi hitro spozna; samo da ga pretanko kalajo, kakor bi ga hoteli za špalice porabiti. Ob Dravi na koroški železnici je mnogo koljarjev, ki kolje delajo in ž njim barantajo ali tržijo. Nabašeo si splav ter se po Dravi premikajo mimo Maribora, Ptuja proti Zavrču in Bog vé, kam na tutško mejo. Ti plavičarji nam veliko dobroto učinijo, ko nam kolje pred nos pripeljejo; sicer se nam draga dozdeva po 9—12 gld., pa njihov trud in potroški še brž plačani niso. Po železnici pa je pošiljatev nekoliko dražja; ali pri velikem nakupu še le najcenja ali dober kup. Ako hočeš kolje imeti, obrni se do g. Martini v Marenbergu, g. Pahernika v Vuhredu, do g. J. Mecingerja v Vužencu, do g. J. Pernata v Dravburgu, in mnogo drugih; oni ti bodo kolje poslali, če je treba v Ljutomer, Središče ali Brežice. Če si ob Dravi, vzami celi splav za 120 gld.; kar eno leto ne porabiš, si za drugo prihrani ali pa mejašu prodaj. Prakolje ali kratko in odprhnelo kolje pa naj viničar porabi, ker rado gori.

Močna podpora za z grozdjem obložen trsek je nadalje tudi kol iz starega hrasta. Hrasti so nedaj bili kinč naših logov; mnogoteri ljudje so si to ime prisvojili za svoje rodovinsko ime ter so se zarad svoje moči začeli imenovati in pisati: Hrastnik. Le po krivem so si Nemci za svojo odliko zbrali hrast, hrastov list in pa želod, kakor da bi le na Nemškem svinje gonili v žir. Slovenci razločujemo dve vrsti hrastja: pravi hrast (*quercus pedunculata* ali pa qu. *senilis flora*) in pa cer (*quercus cerris*). Pravi hrast ima svojo prednost po sadu in lesu. Hrasta ne podiraj, dokler je zdrav. Ko pa mu drobovina začne gniti, mu pokaži sekiro, jezer zobov — žago, drugače ga še podrl ne boš. Če ga ne moreš prodati, naredi si kolja za svojo gorico, ki ti bo

Gospodarske stvari.

Vez gorice.

(Dalje.)

Trsje v gorici pa povezuj: b) na kolje. Velike stroške in skrbi dela gospodarju kolje; vendar pa najlepša gorica ima žalosten obraz brez zadostnega kolja. Dober vinogradnik bi moral kolja imeti za eno leto naprej pri-

trsek podpiralo svojih 15 let. Mladega hrasta ali cera ne sekaj, ker ti dá dobro nastelj, oziroma gnoj. In le želeti bi bilo, da bi gospodarji svoje golečine v logih zopet z želodom nasejali.

Najžlahtnejši pa tudi najdražji kol je iz kostanja. Dober gospodar vse prej poseka, predno se zdravega rodnega kostanja loti. Sicer kostanj povsod ne raste in želi nekoliko višji prostor, da more črez druga drevesa gledati. Najdemo ga navadno na gorah blizu goric, katero ljubi in ž njimi tekmuje. Kadar namreč gorice zelenijo, poganja tudi kostanj, kadar one cvetejo, tudi ta omamljivo zadiši, ko one dozorijo, se tudi kostanjeva ježica razpoči. Kostanji so sploh priljubljena jed, ki se z moštom mora zaliti, dasiravno so težko prebavljivi; kuhanji pa še celo škodljivi takim, kateri imajo prhka pljuča. Les pa je grozno trpežen. Jezerka takega kolja stane 17 gld., pa ga še dobiti ni. Le okoli Makolj še se v množini nahaja. Le kadar gorici senco dela ali prepri med mejašema, ali kedar je že votel ali slabe in pozne sorte, tedaj kostanj posekaj; drugače pa naj raste, ker daje dobro nastelj, masten žir in dragi promet. Naša dva kostaničarja razpošljeta tega sadu za 5—6 jezer goldinarjev vsako leto križem sveta. Posebno dragi so rani kostanji ali kvatrški. Gospodarji, gojite jih!

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 1. junija v Poličanah (svinjski sejem), na Slatini in na Starih sv. gorah. Dne 4. junija v Ločah, Mozirju, Laškem trgu, Ljutomeru, Radgoni in Marenbergu. Dne 5. junija na Ptiju in v Imenem (svinjski sejem). Dne 6. junija pri Sv. Heleni na Slivnici, v Račah, pri Sv. Marjeti ob Pesnici, pri Mali Nedelji in na Bregu pri Ptiju. Dne 7. junija v Kapelah blizu Brežic in na Spod. Polskavi (svinjski sejem).

Dopisi.

Iz Gotovelj. (Poročilo) XVII. občnega zbora društva »Kmetovalec«, ki se je vršil dne 19. maja t. l. Zborovanje se je pričelo ob četrti uri popoldne. Ljudstva se je zbral vkljub slabemu vremenu veliko. Predsednik, g. Tone Goršek, pozdravi vse navzoče in otvori zborovanje. G. J. Belé prav praktično podučuje o gojenju in važnosti amerikanske trte. Govor g. Iv. Kača je bil zanimiv. Priporočal je namreč, kako naj bi kmetje krmili in zdržavali govejo živino, katera je pri nas zelo zanemarjena. Gosp. predsednik se nato v imenu društva gosp. govornikoma zahvali. Iz društvenega poročila pa smo slišali sledeče: udov šteje društvo 10 častnih, 5 ustanovnih, 62 rednih in 95 podpornih, vkljup 172 udov. Odbor društva je imel tekom leta 6 odborovih sej, v katerih je razpravljal in sklepal o vsakovrstnih zadovah. Dalje sta se vršila tudi pretečeno leto 2 občna zборa. Kakor se je tudi že po časnikih poročalo, priredilo je tudi društvo »Kmetovalec« preteklo jesen dokaj imenitno sadno razstavo. Dohodke je imelo društvo preteklo leto naslednje: letnine in ustanovnine se je nabralo 69 gld. 77 kr. Dohodki društvenega orodja 8 gld. 35 kr.; g. dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celju, je poslal 40 kron s prav lepim pozdravom, za kar se mu v imenu društva srčno zahvaljujem. Stroškov je bilo to leto 75 gld. 19 kr. Vseh dohodkov do imenovanega zборa bilo 557 gld. 37 kr. Stroškov pa 554 gld. 76 kr.; ostanek v blagajni 2 gld. 61 kr. Društvo ima tudi precej lepo knjižnico z okoli 300 knjigami ter mnogo časnikov vsakovrstne vsebine. Društvena drevesnica se je povečala zopet za 700 dreves ter šteje sedaj okoli 3 tisoč, večjidel že cepljenih dreves. Pri volitvi novega odbora

je bil zopet izvoljen večinoma stari odbor in sicer: Tone Goršek predsed., Anton Cilenšek predsed. namestnikom, Davorin Antloga tajnikom, Franjo Baš blagajnikom, Ivan Zupanc tajnik. namestnikom in knjižničarjem, Franjo Vizovišek blagajnikov. namestnikom in nadzornik društvenega orodja, Andrej Antloga, Blaž Brinovec in Radoslav Baš odbornikom. Tudi poštene zabave se ni manjkalo. Naš domači poet Fr. Vizovišek nam je deklamoval zopet svoje nove zabavne poezije, na kar mu je sledilo živahno odobravanje. Pevci »Sloven. katol. delav. društva« v Žalcu pa so nas prav povoljno zabavali s krasnimi pesmami. Zahvaljujem se tem potom vsem dosedanjim sodelovateljem in podpornikom ter prosim, da bi tudi zanaprej društvu naklonjeni ostali. Ker namerava društvo prihodnje leto ustanoviti tudi ameriško trtnico, opozarjam vse domače ude in vinorejce, da se društva še zvesteje oklenejo, prosim pa tudi vse prijatelje in veščake vinoreje, da nas tudi v tem zelo potrebнем podjetju ne zapustijo. Davorin.

Iz Ribnice na Pohorju. (Protest.) Lani je gospod c. kr. gozdar v Slovenjem Gradeu spoznal potrebo, da se sme iz gozda, kateri je lastnina župnijske cerkve sv. Jerneja v Ribnici, prodati nekaj dreves, ki so škodljiva mladim rastlinam. Taka drevesa je s privoljenjem višje oblasti c. kr. gozdar sam pokazal, da so se zaznamovala. Tukajšni bajtar Blaže Lopert, kateri nima toliko svojega zemljišča, da bi pol vagana krompirja mogel na svojem nasaditi, pa vloži tožbo proti c. kr. gozdarju in cerkvenemu predstojništvu na c. kr. glavarstvo v Slov. Gradec, da je cerkveni gozd v mladi rasti in ga je škoda iztrebiti. Kje se je ta Lopert gozdarstva učil, da bo to bolj znal, kakor c. kr. gozdar? Morda takrat, ko je pri Hamcu močnikkuhal in po Ribnici ostanke od hiše do hiše beračil? Ako ta bajtar našo častito duhovščino črni, kakor da namerava gozd prodati, dela s tem čast. gosp. župniku res veliko krvico! Da bo pa ta bajtar nam branil cerkev povekšati, kar je močno potrebno, pa menimo, da ne bo slo. Mi pa spoznamo potrebo povekšanja cerkve, zato bomo tudi nekaj dreves iz cerkvene hoste oddali in Loperta zato ne bomo vprašali!

Več faranov.

Iz Ormoža. (Velika Nedelja in nemški fejerber.) Mnogokrat smo poudarjali, da je gosp. Nadler človek velike energije. Prej se je tožaril vedno s kmeti ter jim pokazal svoje zobe, sedaj pa jih hoče osrečiti s »fejerberom«. No, da je imel pri tem namen, postati »hôpman« velikonedeljske garde, mu nikdo ne more zameriti, tudi mu ne bo nikdo oporekal zmožnosti, ker ni nikoli nosil »suknje bele« in »puškice nabasane«. Nadler je rojen za pravdanje, kakor za »fejerber-hôpmana«. Koga drugega pa bi tudi naj volili? Morebiti šepavega gospoda krčmarja? Ljudje si pripovedujejo dosta smešnic o njem. Ko so baje pri ekserciranju nekoliko prenago sopihali za svojim »hôpmanom«, zaostajal je ta krčmar, in njegov prednik drl se je na vse grlo: »Longsam, longsam, gosp. A. so malo betežni!« Da bi popravili utis teh slovenskih besed, upila je cela četa junaški: »Gut heil!« — Drugi gosp., kateremu bi radi preiskali »fejerberske« obisti, je trgovec Škvorc. Moramo v resnici reči, da živijo na svetu čudni in smešni ljudje. Jeden istih je tudi gosp. Škvorc. Živi se od slovenskih grošev, in vendar je bil on jeden glavnih bojevnikov za nemški fejerber ter si pridobil žalostno slavo slovenskega odpadnika. Moralo bi se mu samo nekoliko občutiti dati, koliko Nemecv šteje Velika Nedelja. Zdravilo za tega gospoda, kakor tudi za druge »fejerberske« obrtnike in krčmarje, bil bi ta moj nasvet: Noben zaveden Slovenec ne kupuj blaga, ne obiskuj krčem, ne dajaj dela nemškim »fejerberistom«, — potem bo isti kmalu pokopan! — Drugih članov »fejerbera« nočem danes več predstavljati.

Sosebno ne bi rad kvaril teka »unterhopmanu«, gosp. Meško, kateri bo menda od sedaj tudi »purgamejster« in ne župan. — Da se ne bodo vedno bavili z »nemškimi fejerberi«, moramo končno omeniti poštenjakov, kojim ni narodnost deveta briga, ampak svetinja, za kojo se bojujejo, mislim vrle velikonedeljske sosedje Trgoviščane. Komaj se je razglasila ustanovitev »fejerbera«, začeli so misliti na ustanovitev slovenskega gasilnega društva. Začetek je bil težaven, od kod pomoći? Nemški viteški red je odklonil njihovo prošnjo za podporo; ali pomoč je prišla. Slavna ormoška posojilnica je dovolila gasilnemu društvu za Trgovišče 200 gld. Ta svota seveda ne bo zadostovala za najprve potrebštine, kako še le za nabavljanje potrebnega gasilnega orodja in društvene obleke. Nadjamo se, da bodo tudi naše narodne posojilnice in okrajni zastopi po drugih krajih, kakor tudi naši narodni velmoži prihiteli na pomoč temu slovenskemu društvu, katero bo mogočen bran proti nemškemu »fejerberu« pri Veliki Nedelji. Živelo gasilno društvo v Trgovišču, prvo slovensko v našem okraju!

Z Zdol pri Kozjem. (Bog n a s t e p e.) Prav obilo sta nam obetala sadno drevje in vinska trta; toda sneg dne 16. maja nam je skoraj vse upanje uničil. Kolikor pa je vinskih mladih snegu ostalo, popalila jih je dne 18. maja slana pri dolinah, v hribovitih krajin ne toliko. Sneg je ležal cele tri dni na zemlji, ker je bil pol metra visok zapadel, ter je tudi rž precej pomandal in polamal. To znatno škodo so šli župan in odborniki pregledovat in cenit, ter so cenili samo v naši občini za več tisoč goldinarjev. Menda ga ni v naši občini sadnega drevesa, da ne bi bilo nekoliko poškodovan. Ljubi Bog naj nam to stoterno blagoslovi, kolikor še je ostalo! Mladi ljudje pa ne bodo nikoli pozabili te hude šibe, katero nam je Bog poslal l. 1895. Bog se nas usmil!

Od Sv. Ane v Slov. goricah. (Naše ljudstvo) rado prebira koristne knjige in časopise ter si s tem bistri um in blaži srce. Dokaz nam je v prvi vrsti slavna družba sv. Mohorja; udov so pri nas nabrali letos 126, za 24 več od lani. To je lepo število, ako pomislimo, da je jedna velika občina Rožengrunt že popolnoma v nemških rokah; akoravno znajo slovenski, vendar družba tam ne najde udov; zatorej je za ostali del število 126 častno. Matica slovenska šteje pet udov. Slovensko časopisje je razširjeno sledče: »Slov. Gospodar« 15, »Dom in Svet« 5, »Detoljub« 6, »Domovina« 4, »Domoljub« 2, »Cvetje« 2, »Rimski katolik« 2, »Vrtec« 2, »Slov. Svet« 2, »Mir« 1, »Kmetovalec« 1; torej 42 iztisov raznih časopisov zahaja k Sv. Ani. V tem oziru posnemanja vredno; ne puščajte v nijedno župnijo nemško-liberalnih časopisov, kakor so n. pr. »Tagespost«, »Marburger Zeitung«, »Deutsche Wacht«, »Tagblatt«, ter slovenskega »Štajerskega kmeta«! Vsega tega mi ne beremo, vendar še živimo brez teh — evangeliiev!

—k—

Iz Slov. goric. (Pariz, ne Ljubljana!) Med našim ljudstvom se trosi laž, da so v Ljubljani na veliki petek s pečenim prašičem uganjali bogoskrunske burke, ter ga potem — požrli. To pa ni res, to se je žal, letos godilo v Parizu na Francoskem pod predsedništvom zloglasnega dr. Robina. Napravili so takó: V gostilnici so na mizo postavili mrtvaško trugo in v nju raženj s pečenim prašičem. Nad trugo so napravili rudeč križ. Godci so igrali žalostinke. Prižgali so svečo in jo prašiču v gobec vtaknili; potem so na nosilnici nosili za križem prašiča po gostilnici, tudi v duhovnika se je jeden našemil in s klobaso druge kropil. Takó so zaničevali cerkvene obrede in Kristusa! Potem so zraven drugih mesnih jedij tudi prašiča — požrli! Toliko v

obrambo tako hudo prizadetih in toli podpore potrebnih Ljubljjančanov! Parižane bode pa Bog gotovo kaznoval, kakor l. 1871., ko so morali celo podgane jesti! —k—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo sveti cesar so dne 24. maja slovesno vsprejeli novega ruskega poslanika, grofa Kapnistu. — V državnem zboru je poslanec Fr. Robič pripovedal, naj bi mali posestniki bili oproščeni osebne dohodarine, zato je nasvetoval, naj nastopi dolžnost napovedbe za osebno dohodarino pri dohodku 1500 gld. in ne pri 1000 gld.; pa njegova ni obveljala. — Zadnji pondeljek je bil velikanski shod dunajskih katoličanov, ki so izrekli zapnico papeževemu nunciju Agliardiju.

Češko. V nedeljo je bil shod zastopnikov čeških mest v Pragi. Vsprejeli so resolucijo, naj se odpošlje peticija državnemu zboru, da se spremeni davčna prenova v prid občin, da se tem popolnoma ali vsaj deloma vrne užitnina in da znižanje davkov ne bi uplivalo na volilno pravico.

Šlezijsko. V glavnem mestu, v Opavi, so liberalci pri občinskih volitvah propadli v 3. in 2. razredu, pri volitvah v 1. razredu pa so vrgli puško v koruzo. Vsled tega so bili voljeni antisemitje in jeden češki konservativec.

Štajarsko. Cesarski namestnik, baron Kübeck, bode junija praznoval petindvajsetletnico svojega namestnikovanja. Baron Kübeck je zastopal svojo oblast zmerno in resno ter nepristransko in se trudil, biti pravičen tudi Slovencem. — O binkoštik bode v Gradeu deželna konferencija (posvetovanje) vseh štajarskih socijalističnih društev.

Koroško. Pred 14. dnevi je izginil Janez Kušej v Vetrinji, zapustivši precej dolgov. Bil je hud nemškutar in podpredsednik »bauernbunda«. — Katoliško delavsko društvo so ustanovili v Št. Lenartu v Labodski dolini.

Kranjsko Dopolnilne občinske volitve v Ljubljani se mirno vršijo, ker sta se katoliška in narodna stranka združili. Daj Bog, da se vrne popolna sloga med kranjske Slovence! — Na shod dolenjskega katol. političnega društva v Kostanjevico je prišlo kacih 800 mož. Govorila sta dr. Marinko o liberalizmu in dr. Žitnik o socijalnem vprašanju.

Primorsko. Na Goriškem bodo o binkoštih ustanovili posojilnice na teh-le krajin: v Bovcu, Kobridu, Kanalu, Komnu in Sežani. — V pazinski mestni skupini je bil za deželnega poslance izvoljen Italijan Constantini z 223 glasovi, v Izoli in Kopru Italijana Bartoli in Gambrini, v voloskem okraju pa slovanski kandidat dr. Andrej Stanger.

Hrvaško. Dne 23. maja so odkrili v Zagrebu krasen spomenik pesniku Preradoviču. Bila je velikanska slavnost. — Senjskim škofov bode imenovan rektor zagrebškega vseučilišča dr. Ante Maurovič, učen in požoren duhovnik.

Vnanje države.

Rim. Ogerska vlada je zahtevala, naj se dunajski nuncij Agliardi odstrani; toda papež tega niso hoteli privoliti. Neki časnik poroča, da se je ogerska vlada udala, in je torej vsa zadeva poravnana.

Italijansko. Volitev v poslansko zbornico dne 26. maja je Crispis lahko vesel. Od 508 poslancev bode mu vsaj 326 prikimavalo. Le nekaj Crispija ne veseli; da so namreč izvoljeni njegovi največji nasprotniki, med

drugim tudi Giolitti, ki bodo v zbornici na dan vlekli vse njegove grehe.

Francoško. V Clermont-Ferrandu se je nedavno slavila 800letnica križarskih vojsk. V slavnostni pridigi je dominikanec Monsabré pozival škofe in ljudstvo na križarsko vojsko 19. veka, na vojsko proti brezbožnikom, izsesovalcem in prostozidarjem, — in le-ti sedaj vladajo Francosko.

Nemško. Državni zbor se je 24. maja zaključil. V zadnji seji so agrarci hudo napadali vlado ter trdili, kar tudi drugod velja, da vse nima nobene vrednosti, kar je vlada storila za kmetijstvo. Vladivo so le narodni liberalci zagovarjali, pa dovolj nerodno.

Bolgarsko. Zbornična komisija je te dni zabranila Stambulovo pot v inozemstvo. Ta komisija preiskuje delovanje prejšnje vlade, in Stambulov bi se rad tej preiskavi odtegnil.

Srbsko. Vseh novejših srbskih političnih homatijs so krivi Milanovi dolgorvi. One dni se je zvedelo, da mora bivši kralj Milan v treh mesecih plačati celih 5 milijonov frankov dolgov!

Turško. Listi poročajo, da je carigralski patrijarh, poglavar grške cerkve, naročil trem bogoslovjem, da sestavijo odgovor na papeževi pismo o združenju pravoslavne cerkve s katoliško. To je prvi slučaj, da je grški patrijarh stopil v razgovor z rimskim papežem.

Azija. Kitajci so ravno mislili izročiti otok Formozu Japoncem, ko se je ta otok proglašil za samostojno republiko ali ljudovlado. Kdo je Formožane k temu podkurnil, še se ne ve. Morda kaka evropska država, da prepreči mirovne pogodbe med Kitajci in Japonci; bržas po so to storili Kitajci.

Amerika. Kakor znano, se je otok Kuba spunal zoper svoje gospodarje, Španjee. Pred dobrim tednom pa so le-ti velik uspeh dosegli. Imeli so hud boj z ustajniki, in v tem boju je padel glavni vodja ustajnikov, Marti. Španci upajo, da bode sedaj kmalu konec ustaje.

Za poduk in kratek čas.

Potres na Kranjskem.

(Po lastnem ogledovanju spisal J. Žičkar.)

»Slov. Gospodar« je že v mnogih člankih popisoval grozno nesrečo, katera je zadela vsled potresa belo Ljubljano. Toda treslo se ni samo glavno mesto Kranjske, ne le samo v stolnici so pokale hiše in cerkve; neznana podzemeljska moč je napravila tudi izven Ljubljane po trgih, vaseh in kmetskih selih neprecenljivo škodo. Da bi se o tem z lastnimi očmi vsaj nekoliko prepričal, podam sem se 12. majnika v Ljubljano, dan pozneje pa pogledal nekatere kraje v kamniškem okraju.

Če se voziš mimo Záloga, ki je prva železnična postaja od Ljubljane proti Zidanemu mostu, poglej iz železničnega voza proti zapadu; zvonika pri cerkvi Device Marije ni več, vsled potresa je bil ves razdjan in so ga morali podreti. Iz Ljubljane ti podam le par prizorov. V nedeljo, 12. majnika pridem proti večni luči v Trnovsko predmestje. Kar zagledam na ulici trumo ljudstva, ki glasno s svojim duhovnikom moli pred kapelico Matere božje lavretanske litanijs. Obhajale so se šmarnice na cesti; prelepa farna cerkev trnovska je razpokana in zaklenjena. Farna služba božja se obhaja vsled tega v bližnji kapelici. Poleg župne cerkve so postavili lično utico, v kateri visi 5 zvonov, katere so sneli iz razdjanega zvonika.

Obiskal sem tudi Marijanische. To vam je velikanska hiša, katero so pozidali z milimi darovi dobrot-

niki mladine, da se v njej izgojujejo v krščanskem duhu siromašni dečki. Pred potresom jih je bilo tamkaj 170; vsled potresa so jih morali odpraviti 100. Večinoma vse izbe in hodniki so razpokani; vsi oboki so podprtji z močnimi trami. Ali najbolj grozen je pogled v domačo, poprej tako krasno kapelico. Strop je poknil od kora proti oltarju ter se znižal; podprt je z močnimi trami. — Stopiva še v cerkev Srca Jezusovega! Velika razpoklina na stropu od vhoda proti oltarju je hudo poškodovala to zalo hišo božjo.

Poglejmo zdaj nekoliko v ljubljansko okolico. V Medvodah, ki so druga postaja od Ljubljane na gorenjski železnici, izstopim iz železničnega voza. V tej vasi bodo kmalu popravili škodo, katero je napravil potres na hišah tudi tukaj.

Pot me pelje mima Smlednika skozi razpokano vas Zapoge v Vodice. Čitali smo v časnikih, da v Vodicah so najhujše treskale neznane podzemne moči. Trdijo, da tukaj sta skupaj treščila dva sunka, vsak od nasprotne strani. Se pa tudi očitno poznajo grozoviti nasledki teh sunkov. Zvonik župne cerkve je vse križem razpokan. Stene v župnišču (farovžu) so odtrgane ena od druge; groza me je bila, hoditi po izbah. Pa to še ni najhujše. Stopim v župno cerkev sv. Mariete. Oj, kako krasna je bila poprej! In zdaj? V sredi cerkve zagledaš velik kup opeke in kamenja; med strašnim potresom se je kos cerkvenega stropa udrl in razsul. Skozi velikansko votlino na oboku gledaš na cerkveno streho. Vse cerkvene stene so razpokane. Kako grozna je bila moč potresa tukaj, spoznaš iz tega, da je po potresu ležal stranski oltar na cerkvenih klopeh. Škodo te cerkve so cenili že trikrat: prvokrat na 20.000 gold., drugokrat na 30.000 gold. in tretjokrat na 36.000 gold.; to je: šest in trideset tisoč goldinarjev! Razdiano je celo obzidje okrog cerkve. Blizu župne cerkve stoji kapelica, v kateri se zdaj opravlja služba božja za vodiško župnijo.

Kaj pa kmetske hiše po tej vasi? »Poglejva si le eno — vsaj je drugih 30 ravno tako razdjanih«, mi rečejo gospod župnik. Izpraznjena je; kako bi neki ljudje mogli v njej prebivati? Pa saj to ni več hiša; dve steni sta zginili; kup kamenja in opeke ti kaže mesto, kjer so pred kratkim prebivali srečni ljudje. Zdaj se potikajo po podih. Res, ubogo, nesrečno ljudstvo! Zdaj v tem groznom mrazu prenočevati na ostrem zraku! Vendar sreča v nesreči: Da si ravno so se udirali stropi in stene, se vendar v vodiški župniji ni ponosrečil nobeden človek; ubilo se je pa nekaj glav živine.

»Kdo se bo nas usmilil?« zdihujejo ti reveži klaverno in obupno. »V mesto pošiljajo darove, nas bodo pa pozabili.« — »Ne bodo vas pozabili; tudi vam se bo pomagalo.« — »Kedaj boste pa začeli popravljati svoja poslopja?« — »Kedaj? ko bi tudi imeli denarjev, zdaj ne moremo; kajti vsi zidarji so odšli v Ljubljano.«

Omenim še to-le. Tisto grozno noč so bili ljudje po Vodicah tako prestrašeni, da so sploh pričakovali sodnega dne. Na ves glas so torej molili grevengo ter klicali: Jaz ubogi grešnik . . . in prosili svoja dušna pastirja: »Gospod, prosimo za vesoljno odvezo!«

Iz Vodic se podam v Repnje. Repnje so zaslovele po naših krajinah po zavodu šolskih sester iz mariborske materine hiše; tam imajo dvorazredno dekliško šolo. V nekem časniku*) sem čital, da je samostan šolskih sester v Repnjah tako razdjan, da se dvomi, je-li se bode kedaj več pozidal. Hvala Bogu, da temu ni tako! Hiša, v kateri prebivajo pobožne nune in imajo svojo dekliško šolo, je bila res poškodovana vsled potresa; pa

*) „Südst. Post“.

13. majnika, ko sem bil ondi, je bilo poslojje že vse zvezano in popravljeno. Tamošnja cerkvica je pač zeló poškodovana; božja služba je v njej prenehala. Toda menim, da jo bodo že zopet zvezali z močnimi železnimi vezmi, med tem, ko bodo brez dvoma morali župno cerkvo v Vodicah podretti. Hiše po Repnih so tudi vse razpokane; enako tudi po sosednih vaseh: v Polju, v Selu, Golu, v Kosézah, Utiku, Bukovici in Skaručini. Čas mi ni pripuščal, da bi obiskal še druge kraje v kamniškem okraju, ki so blizu tako, kakor Vodice, silno poškodovani. Škoda v kamniškem okraju se ceni črez jeden milijon goldinarjev.

Podal sem se preko Kranja k Mariji Pomagaj, da se zahvalim Bogu in Mariji, da so naši kraji na Štajarskem bili obvarovani tolike škode in nesreče, ki je zadevala naše brate na Kranjskem.

Smešnica. Berač poprosi gospoda darú. Gospod mu reče: »Vi bi še lahko delali!« — Berač se pa odreže: »Berača siliti delati je ravno tako, kakor mačka siliti orati!«

Razne stvari.

(S. birma in kanonična vizitacija.) Mil. knezoškop bodo letos v naslednjih krajih birmali: V dekaniji Maribor d. br. Dr.: dne 17. junija pri Sv. Magdaleni (samo kanonična vizitacija), dne 20. v Lembaru, dne 23. pri Sv. Lovrencu v Puščavi, dne 24. pri D. M. v Puščavi in dne 29. v Rušah. V dekaniji velikonešelski v Središču dne 4. julija, dne 6. pri Sv. Bolfenku na Kogu, dne 7. pri Sv. Miklavžu, dne 8. v Svetinjah, dne 9. v Ormožu, dne 10. pri Veliki Nedelji in dne 11. pri Sv. Tomažu. V dekaniji završki dne 28. julija na Zavréu, dne 29. pri Sv. Barbari v Halozah, dne 30. v Leskovcu, dne 31. pri Sv. Vidu niže Ptuja in dne 1. avgusta pri Sv. Trojici v Halozah.

(Cesar na Štajarskem.) Nj. veličanstvo sveti cesar pridejo na binkoštni torek, dne 4. junija, ob 7. uri zjutraj v Gradec. Ob 11. uri dopoldne bodo pri otvorjenju novega vseučilišča. Gradec zapustijo v sredo, dne 5. junija večer ob 8. uri.

(Potrjenje.) Svetli cesar so potrdili izvolitev Alfreda barona Moskona načelnikom in g. Gustava Del Cott njegovim namestnikom v okrajnem zastopu brežiskem; nadalje g. Jožefa Zelenika načelnikom in g. Simona Ožgana njegovim namestnikom v okrajnem zastopu ptujskem.

(Najlepši spomin za birmance) je gotovo »Duhovni Vrtec«. Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo na 250 straneh ima še poduk za sv. birmo in 169 svetih pesmij. »Duhovni Vrtec« velja v usnje vezan z zlatim obrezom 85 kr., tako vezan s kopco 95 kr. Tudi priporočamo knjižico »Sv. birma. Poduk in priprava za ta sv. zakrament«. Ta knjižica stane 10 kr. Naročita se naj knjigi v tiskarni v. Cirila v Mariboru.

(Odbor slov. kat. akad. društva »Danica«) na Dunaju se je v prvi redni seji dne 23. t. m. sledče sestavil: Predsednik: drd. med. Frančišek Jankovič, podpredsednik: stud. med. Ivan Plečnik, tajnik: cand. phil. Zvonimir Dokler, blagajnik: stud. iur. Štefan Pregej, knjižničar: stud. theol. Blaž Brdnik, arhivar stud. iur. Pavel Valjavec.

(»Izbrane pesmi.«) Zložil Anton Funtek. — Pod tem naslovom izidejo 15. junija najlepše pesmi proslavljenega slovenskega pesnika. Obsegale bodo 10. tiskanih pol in izidejo kot 38. in 39. snopič »Slovanske

knjižnice«. Ali tiskane bodo lično in na boljšem papirju. Ta krasna knjiga bo posvečena Ljubljani, kar pové prva pesem. Tiskala se bo v 1000 iztisih nad število naročnikov. Posamični iztisi se bodo prodajali le po 50 kr., a čisti dobiček se pošlje mestnemu magistratu ljubljanskemu v pomoč revnemu prebivalstvu. Ako se knjiga razprodá, dobi Ljubljana okoli 200 gold. — Založništvo prosi prijatelje lepe slovenske pesmi in naše nesrečne Ljubljane, naj bi zbirali odjemnike med svojimi znanci.

(Odkritna slavnost.) Krempeljnovega spomenika bode dne 11. avgusta t. l. pri Mali Nedelji. Vsa slov. društva se najujudneje prosijo, naj se pri nastavi svojih veselic ozirajo na to slavnost. Odbor.

(Škoda po potresu na Kranjskem.) Tehnička komisija je v Ljubljani cenila škodo na 3 milijone 138.700 gld. Na deželi se je cenila škoda na cerkvah in župniščih na 470 tisoč gld.; na šolah 44 tisoč gld. in na zasebnih poslopijih pa na $3\frac{3}{4}$ milijona gld. Vsa škoda po potresu na Kranjskem tedaj znaša 7 milijonov 402.700 gld.

(Imenovanje.) Sodni pristav v Slov. Bistrici, gosp. Ivan Pirnat, je imenovan začasnim voditeljem okrajnega sodišča v Gornji Radgoni.

(Umrl) je v Mariboru pretekl petek drd. med. g. Jaroslav Žitek, sin umirovljenega profesorja in zaslужnega domoljuba gosp. Jožeta Žiteka, po dolgi bolezni star še le 28 let. Pogreba dne 26. maja se je razun mariborskih in nekaterih vnanjih Slovencev udeležilo tudi graško akademično društvo »Triglav« z zastavo. Blagi pokojnik naj v miru počiva!

(Ponesrečil) se je Janez Palir, kmečki sin v Ješovecu, kateri je šel pred tednom služit h. g. J. Švajgerju v Kozje. Za božjo voljo so ga stariši prosili: »Ne hodi nam služit, saj imaš doma dosti dela in jela!« On pa ni hotel ubogati. Dne 21. maja je šel v Virštanji po vino, gredoč misli hitro na voz skočiti, po nesreči v takne nogo v kolo, da mu jo zdrobi. Kdor starišev ne uboga, tepe ga nadloga!

(Tatvina.) V noči od 25. do 26. maja so predzni tatovi ukradli posestniku Kristoviču v Bukovcih štiriletnega rjavega konja, vrednega 250 gld., z opravo in žoltim koleseljem vred. Od kod so prišli in kam so se odpeljali, se ne ve.

(Češki gostje v Ljubljani.) V Pragi se dejanje priprave za poseben vlak, bi bode češke brate o binkoščih peljal v Ljubljano in Postojno.

(Krstna imena v Avstriji.) Po zadnjem ljudskem štetju je v Avstriji: 1,834.000 Francetov, 1,384.000 Janezov, 1,085.000 Jožefov, 584.000 Leopoldov in 448.000 Vaclavov. Izmed ženskih imen je največ Anic — 1,780.000, potem 1,652.000 Marij in 1,260.000 Elizabet.

(Nezakonska mati.) Dne 20. maja prinese mačka viničarja A. Kociperja v Runčah blizu Ormoža ročico novorojenega otroka v hišo. Prestrašeni ljudje to koj naznajo žendarjem. Ti primejo ondotno sumljivo viničarsko hčer Lizo Šterman ter jo izročijo sodišču. Prisiljena po zdravniški preiskavi je povedala, da je 18. t. m. otroka porodila, ga umorila in pod »prešo« pokopal.

(Poškodovana šola.) V Mozirju je ljudska šola vsled velikonočnega potresa toliko poškodovana, da je ondi sedaj le poldnevni poduk.

(Z opet plaz.) Pri Sv. Petru pod Sv. gorami so se na hribih, med katerima teče Sotla, pokazale na kacih 100 m širokem prostoru pokotine in so se jeli udirati manjši plazovi. Ker so se ondotni prebivalci bali, da bi nastala povodenj, ako bi se udrli plaz in zasul strugo Sotle, prišla je 24. t. m. tja posebna komisija iz Brežic in iz Klanca. Komisija je odredila vse, kar treba, da se prepreči povodenj, ako bi se plaz udrli.

(Nova sv. maša.) Na binkoštni ponedeljek bode v župnijski cerkvi na Hajdinu prvo sv. mašo daroval č. o. Roman Arnuš, franciškan iz samostana Kaltern na Tirolskem.

(Vinorejsko društvo za Slov. gorice.) Vis. e. kr. ministerstvo na Dunaju je temu društvu brezplačno poslalo tri tisoče ameriških rezanic Riparia in Solonis. Prisrčna hvala! Priredilo se je pet društvenih trsnic, in nekaj komadov trt se je med društvenike razdelilo. Tudi 270 kg. medre galice je društvo naročilo in že razdelilo. Upamo, da trud ne bode brez uspeha.

(Kmetsko bralno društvo v Rušah) priredi na binkoštni ponedeljek veselico v prid po potresu poškodovanih Ljubljancov. Začetek veselice bode ob 5. uri popoldne in se bo vršila brez ozira na vreme. K obilni udeležbi vabi vse rodoljube, tudi one, kateri morebiti vabilā niso dobili, — odbor.

(Ljutomerska čitalnica) priredi v nedeljo, 9. junija pri Vavpotiču veliko gledališko predstavo: »Materin blagoslov«. Igra obsegata pet dejanj ter so ji vpletene krasne pesmi. Vabijo se vsi zavedni Slovenci iz Ljutomera in okolice.

(Požar.) Dne 23. maja ob 3/4. zjutraj se je pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju užgala kopica slame na »zajah« Jožefa Franka. Kmalu so bili njegovi in hlevi obeh sosedov, Štef. Preložnika in Mat. Bogmeta, v ognju. Gospodinja Frankova se je močno pžgala — in drugi dan porodila. Bogmetov sin pa se je pri odgibanju prevzdignil tako, da ne more govoriti in je na smrt bolan. Cirkovski in domači gasilci so ogenj omejili. Pogoreleci so zavarovani.

(Iz Bosne.) Letina pri nas slabo obeta. Ozimina je večjedel uničena od vode. Orati se ne more, ker je zemlja trda, obita in stlačena od vednega deževja in velike zime. Med ljudmi vlada veliko siromaštvo; pa še večje obeta, če Bog ne dá boljšega leta. Ljudje isčijo pri vlasti pomoči, pa ta je le majhna. One dni je bil občni popis po Bosni in Hercegovini.

(Princezinja — nun.) Dne 20. maja je vstopila v praški samostan benediktink Žletna princezinja Henrieta Lichtenstein, hči konservativnega poslanca kneza Alojzija Lichtensteina, ter se tako odpove vsemu posvetnemu sijaju.

(Silna toča na Rumunskem) je pouzročila okoli treh milijonov frankov škode. Mnogo ljudij in živalij je bilo ranjenih.

(Redek ribji lov.) Osoški ribič Martin Žetić je uvel te dni v Dravi pri Gatu velikanskega sôma, ki je tehtal 106 kilogramov, in ga potem prodal v Budapešto.

(»Buče bodo letos zelo debele!«) Dne 13. t. m. se je raznesla vest, da so se pri kopanju studenca v Rušah trije delavci zasipali. Kako je ta po vsem lažniva vest nastala? Neka ženska je bojda šla bučne sadit in si je to laž izmisnila.

(Povodenj na Českem.) Nad Smihovem pri Pragi in nad vasmi, ležečimi pri Smihovem, se je te dni utrgal oblak in pouzročil pol milijona škode. Voda je tako visoka, da se za ponekod do prvega nadstropja. Več oseb je ponesrečilo, mnogo živine utonilo.

(Hud potres na Turškem) je razrušil mesto Paramythia v Epiru. Nad 50 oseb je bilo ubitih, 150 ranjenih, nekatere se pa pogrešajo. Hše so večinoma razrušene, 300 let stará grška cerkev pa je bila več metrov v stran potisnjena. Prebivalci morajo bivati noč in dan pod milim nebom, ker še niso mogli dobiti šotorov.

(V majniku zmrznili.) Na Slemenu blizu Zagreba so 22. maja našli nekega kmeta zmrzlega. Siromak je zabredel v strašnem zametu, ki je bil po noči od 16. na 17. t. m., zgrešil pot in obtičal v snegu.

(Povodenj na Hrvatskem.) V noči od 17. na 18. maja je sila narasla Sava, prodrla nasipe pri Velenovacu južno od Zagreba in je preplavila nad 50 tisoč oralov obdelane zemlje. Vse setve so uničene in med ljudstvom je velika beda, ker nima niti hruha.

(Zima v Italiji.) Pred tednom je bilo v vsej gornji Italiji precej zimske vremene. Blizu Florence je bilo gorovje pobeljeno od svežega snega.

(Kje je moj klobuk?) Pri Dunaju je neki kmetič skočil iz železniškega voza, še predno se je vlak ustavil in padel med vozova. V hipu, ko bi moralno kolo iti nesrečniku čez noge, potegne ga neka gospa z relsa in reši gotove smrti. Prvo, kar je potem kmetič znil, je bilo vprašanje: »Kje pa je moj — klobuk?«

(Priporočba.) Zavarovanja vseh vrst pri »Unio Catolica«, Gradec, Radecki-jeva cesta štv. 1. Zastopniki na deželi se želijo.

Loterijne številke.

Trst 25. maja 1895:	81, 75, 63, 24, 5
Linc	6, 67, 33, 66, 54

Fulard-svila 60 kr.

do 3 gld. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših obrazcih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rizasta, karirana, pisana danast itd. (blizu 240 razl. baž in 2000 razl. bary, obrazcev itd.) Poštne in cariné prosto na dom. Vzorec obratno. Pošta v Švicarji plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (e. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Najboljše molitvenike

v slovenskem in nemškem jeziku, različno vezane, svilnat papir v 80 barvah, bliščec papir eno- in dvobarven, zlat papir gladek in stiskan, cvetlični listi in drugi deli umetnih cvetlic, manchete za cvetlice in papir s čipkami priporoča na izbiro po nizki ceni 7-37

Andrej Platzer,
(prej Edv. Ferline)
gosposke ulice štv. 3,
v Mariboru.

RAZGLAS.

Na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru se vrši od 17. do 20. junija t. I. za hospitante in viničarje poduk v poletnem obdelovanju in zelenem cepljenju trt. Kdor se hoče poduka vdeležiti, se naj do 6. junija t. I. pri ravnateljstvu v Mariboru oglaši. Ubogi lahko dobijo podporo od dežele.

Vč se izvē pri ravnateljstvu deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru.

Gradeč, v maju 1895.

Od štaj. dež. odbora.

Lepa pekarija

na deželi se da pod ugodnimi razmerami v najem. Več se izve iz prijaznosti pri c. kr. poštnem uradu pri **Sv. Tomažu** pri Ormožu. Ponudbe naj se blagovolijo doposlati temu uradu.

1-2

Izvrstne c. kr. izklj. priv.

Škropilnice proti peronospori inženirja Živica,

katero so se splošno uvedle vled njih preprostosti, trpežnosti, lahke uporabe za vsako rejo trt itd. prodajajo, da-si so mnogo zboljšane, vendor po dosedanjih nizkih cenah.

Živic in družb. v Trstu.

Cenike odpošiljajo na zahtevanje franko.

Na vse c. kr. poštne urade pošiljajo popolne škropilnice franko, proti povzetju 10 gold.

Izdelujejo tudi stroje za prašenje z žvelplom, neprestano delujoče stiskalnice itd.

Pozor! Varujte se, da ne bote opeharjeni pri nakupu sladne kave. Dobjaščeni ljudje se vedno ponarejajo Kathreinerjevo kavo, zato ne jemljite drugih kobilic, ko bele izvirne zavoj z napisom „Kathreiner“.

Kathreiner-Kneippova sladna kava je edina zdrava in okusna primes k bobovi kavi, natorni pralek v celih zrnih; vsaka škodljiva primes je izključena.

Za vsako faro, za vsaki poštno-uradni okraj in za vsako oklico, kjerkoli je ljudska šola, se razumna, spoštovana in krepostna oseba kot

opravnik in posrednik

proti ozira vrednemu postranskemu zaslužku od nekega avstrijskega finančnega zavoda prve vrste nastavlja. Ponudbe pod „III. 895“ Gradec poste restante.

17-25

Izborno postonjsko apno,

katero je prav mastno in se jako dobro naraše, se prodaja prav po ceni v vsaki množini in vsakem času pri stalni apnenici

Jož. Šajger v Postojni.

5

Organist,

2-3

ki je ob enem tudi mežnar, se sprejme tako v službo. Prednost ima več rokodelstva. Cerkv. predstojništvo na Breznom (Fresen.)

Gostilno

želi vzeti nekdo na račun v takem kraju, kjer bi bilo dosti posla. Tudi trgovina se vzame na račun. Ponudbe pod F. C. poste restante Faal pri Mariboru.

Uradne in trgovske KUVERTE s firmo priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trievre
čistiilne mline za žito
rezalnice za krmno
samodelnječe
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmete za kleti, sesalnice za vso namene, kakor v obč. vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpoljiva v najnovnejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Pratorstrasse Nr. 49

Bogato ilustriran katalog v nemškem in slovenskem jeziku zastavljen na poštino prost.

Najkulantnejši pogoji. — Jamatvo. — Stroji so dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znizale! Prekupovalcem znašen popust!

Cementne izdelke,

kakor plošče za tlak v vseh oblikah in barvali, stopnice, korita (kopanje) za hrve in pri studencih, podboje itd. Prevzamem kanaliziranje z svojimi cementnimi cevmi, koje izdelujem v šestih velikostih od 12—50 cm v premeru, in koje priporočam občinam in okrajinam zastopom za ceste namesto mostov.

Zlasti se priporočam prečast, duhovščini za tlakanje cerkev. V teku zadnjih štirih let sem potkal z lastnimi cementnimi pločami farne cerkev pri Veliki Nedelji in Svetinjah pri Ormožu in Vurberku, podružnične cerkve v Zavreču in Čeza-nejevcih, v grajsčini nemškega vitežkega reda pri Veliki Nedelji in v vse novejša poslopja in vile v kopališči in slatini radinski, ter polagan ravnokar cementni tlak v lepo farno cerkev Ljutomerško in veliko nekdaj romarsko cerkev na Razkrižji. Nadalje imam edini pravico za politična okraja Ljutomer in Ptuj izdelovati patentovani cementni z asfaltom in katranom impregnirani falecigel, dozdaj najboljša kritba, lepa, lahka in trpežna streha.

Omenim, da izdelujem vse te stvari tudi pri moji filijali v Dravskem Šredišču, na železnični progi Pragerhof-Ptuji.

S spoštovanjem

Jožef Mursa
na Krapji pri Ljutomeru.

Kneippova kava

v rudečih zavitkih
s podobo župni
kovo, nadome-
stuje bobovo
kavo.

od bratov
Delz
v Bregenz-u.

V kraje, kjer se naši pridelki ne dobé, razpošiljam po poštne zavitke po gld. 2:10.

Črez 2000 komadov je v rabi!

Nobema popravila!

Ljutomerske škropilnice

proti peronospori
nač se izvolijo naročiti naravnost pri

A. Huber-ju
v Ljutomeru.

Cena za eden komad:

z leseno puto . . . . fl. 10.—
z kuferno puto . . . . " 14.—

Za otovrjanje škropilnic s kuferno puto se računi 30 kr.,
z leseno puto . . . .

Pošilja se **franco** (Poštnina brezplačno) do vsake pošte avstr.
oerske države.

2-5

Veliko potrdil izvrstne rabljivosti!

Velika stalnost!

ZAHVALA.

Že za dolgotrajne mučne bolezni mojega ljubljenega sina, bivšega

med. drda. Jaroslava Žitek-a,

skazivali so prijatelji moji in njegovi z besedami in v dejanju mnogo iskrenega sočutja za njega in mene; po njegovi dne 24. t. m. preselitvi v večnost pa v tolikej obilnosti, ustmeno in v pripisih, da mi za zdaj ni možno vsem pojedinim pristojno se zahvaliti.

Nikoli pozabljeno, srčno zahvalo pa naj že tukaj izrečem po imenu p. n. zdravnikom gospodom dr. A. Mally-ju, dru. F. Terču in dru. M. Schmirmavlu, koji so zaporedoma, blizu polna štiri leta, bolnika iz čiste kolegialne ljubezni lečili in z dobrimi sovēti prijateljski tolažili; isto tako tudi čast. gg. duhovnikoma F. Simoniču in prof. dr. Medvedu za njiju večkratne telesne in duševne mile poduke in blage tolažbe.

Dalje si smatram za sveto dolžnost: najučiveje zahvaliti se visokočastnejšim gg. kanonikom dr. Križaniču, dr. Pajeku, dr. Mlakarju in drugim gospodom duhovnikom, koji so blaženo molitev, pokojniku tako omiljeni sveti rožni venec, pobožnim spremjevalcem glasno naprej molili; visokočaslitemu gosp. stolnemu župniku za premile, prave krščanske ljubezni polne, prepričazne, zlate besede, koje so spregovorili pri odprttem grobu pokojnikovem; slav. čital. pevkemu društvu za neškončno ganljivo spevane žalostinke pri ločitvi z doma in pred grobom; slav. akad. društvu »Triglavu«, spremivšemu po zastopnikih svojih bivšega, zastavi vedno vernega souda do kraj hladnega groba; in vsem in vsakemu, ki je dobremu Jaroslavu v življenju ali po smrti kaj ljubeznivega storil; — obilno naj zaplati dobrotljivi Oče v nebesih!

V Mariboru, dne 29. m. majnika l. 1895.

Jože Žitek,

dosluž. gimnazijski profesor, sè sini.

Oznanilo.

Dne 6. junija t. l. bode živinski sejem pri Mali Nedelji blizu Ljutomeru. Kupci in prodajalci živine se uljudno vabijo na množobrojni obisk.

Blaž Korošec,
gostilničar in lastnik sejma.

Naznanilo.

Blaž Keser, mizar v Št. Juriju na južni železnici, naznanja in priporoča vsem kmetovalcem svoje izvrstno izdelane mline za snaženje žita po najnižji ceni. Naročnina na se pošilja najhitreje, ker se potem ne b. moglo vsem postreči. Prekupovalci se iščejoj

Kdo kupi posestvo

$\frac{3}{4}$ ure od Maribora ležeče na okrajni cesti, blizu cerkve D. Marije v Brezju, obstoječe iz gospodarskih poslopij pod hšt. 50, ki so vsa v dobrem stanu in z opiko krita, iz sadunosnika, vrta, njiv in gozdov v meri blizu $4\frac{1}{4}$ oralov? Proda se prostovoljno za 2500 fl., od katerih zamore 1300 gld. vknjiženih ostati. Več pove upr. „Slov. Gosp.“ 1-3

Mlin 10 min. od kolodvora oddaljen, novo zidan, z novo mlinsko spravo, z enim valjaram, s sprevojem in dvema paroma kamnov se proda ali dà prav po ceni v najem z zraven stojecim lepim poslopjem in s pet orali zemlje, sadunosnikom, njivami in travniki vred.

Kdor želi kupiti in več izvedeti, se naj oglasi pismeno do 1. julija pri lastniku Fr. Muršec-u pri Sv. Iliju v Slov. gor. (Egydi-Tunnel.) 1-3

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobijo
Za birmance Iep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v IV. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 250 straneh še poduk za sveto birmo in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

Poduk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v II. natisu.

1 kom. velja 10 kr., 10 kom. 90 kr. in 100 kom. 8 gld.

Štajerska deželna zdravilnica
Rogaška slatina

Južne železnice postaja: Poličane. Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

• Zdravitev s pitno, topliško in studeno vodo, s sirotko in z elektriko.

Prospekt razpošilja ravnateljstvo.

Slavnoznamo glavberjevolsino slatino priporočajo najmenitniši zdravniki pri boleznih prebavnih in dihalnih organov in sicer:

Tempelj-izvirek kot najboljšo svežilno pijačo,
Styria-izvirek kot dobro zdravilo.

Svežo napolnjeno slatino razpošilja

4-10

Slatinarstvo v Rogatec-Slatini.